REFLECȚII DUPĂ TREI DECENII

LEV IAȘIN DESPRE ÎNGÎMFARE, VÎRSTĂ IDEALĂ ȘI EMOȚIE

În unanimitate se afirmă că ar mai fi putut juca. Nici meciurile dinaintea „marei decizii" nu reprezentau vreun îndemn spre punerea ghetelor în cui... Nici cea mai mică scădere a entuziasmului său, un entuziasm de debutant... Nici acea suficiență pe care gloria te sfătuiește, cu fața sa vicleană, să o arborezi. Nu, nimic nu trăda pe jucătorul la final de carieră.

Lev Iașin a înțeles însă — din atîtea pilde — că ești dator să lași spectatorului o imagine de admirat și nu una de compătimit. Și, mai ales cînd a văzut că poarta lui **Dinamo** rămîne în mîini bune, a înnodat — unul de altul — bocancii care călcaseră pe toate gazoanele celebre din lume — și i-a prins de cuierul din vestiarul marelui club din Moscova... Pînă în iunie însă, cînd sărbătorirea cea mare, demnă de renumele și — mai ales — de fantastica sa popularitate, va veni, zilele fotbalului mondial vor fi pline de **„subiectul Iașin"**, ca un omagiu meritat față de una dintre figurile de legendă ale sale, din ultimele trei decenii.

Deschidem rîndurile care — din cînd în cînd, pînă la **„festivalul Iașin"** de pe impozantul stadion **Lujniki**, vor puncta finalul unei cariere greu de egalat — prin cîteva reflecții dedicate colegilor de post, de pretutindeni, reflecții încredințate de celebrul portar unui fost coechipier, VIKTOR PONEDELNIK, acum redactor la **„Sovietski sport"**.

Reproducem cîteva dintre ele...

„Acum, cînd privesc înapoi cu toată severitatea și obiectivitatea, îmi dau seama că principala condiție a rămînerii pe culmea performanței — sau mai bine spus — ca să ajungi acolo, rămîne exacta apreciere a tuturor lucrurilor, mai direct zis, modestia. Eu am trăit mult timp în umbra lui Homici și n-am avut nimic de pierdut din asta. Nu m-am descurajat nici cînd primii pași se arătau nesiguri, nepromițători. N-am găsit țapi ispășitori nici cînd am ajuns pe drumul care ducea la echipa de rezerve. Am continuat să muncesc și să cred în maeștrii mei, în coechipierii mei. În afara lui Homici, mai erau acolo Beskov, Soloviev".

Ponedelnik l-a iscodit pe **Iașin** și asupra unei chestiuni foarte controversate: cînd atinge un jucător vîrsta marei performanțe?

„Răspunsul nu poate avea limite matematice absolute, este de părere faimosul fost internațional. **Există cazuri și cazuri... Socotesc însă, luînd media situațiilor pe care le cunosc, că fotbalistul ajunge la maxima putere de exprimare la 24—26 de ani. De aceea, cred, se fac multe și mari greșeli atunci cînd un jucător este considerat terminat la 24—25 de ani. Urmăriți toate biografiile celebrităților și veți vedea că porțiunile de aur se plasează între 25 și 30—32 de ani. Cîte mari valori nu s-ar fi pierdut dacă știu eu ce antrenor l-ar fi considerat, de pildă, pe Bobby Charlton sfîrșit la 27 de ani. Ultimii patru ani ai lui Bobby pot fi egalați de mulți jucători ai lumii ?..."**

În fine, revenind la meciul din iunie, **Iașin** a fost destul de laconic, probabil tocmai fiindcă era vorba despre un eveniment dedicat lui: **„Cred că voi atinge, în acea zi, recordul emoțiilor..."**, a sunat răspunsul.

IAȘIN — totdeauna cu o fracțiune de secundă la balon înaintea adversarului...

Carnet extern

CHIAR ȘI PELE...

Opinia fotbalistică a lumii a prezentat, de-a lungul anilor, cu lux de amănunte, și cu multe laude, uriașul rezervor de talente pe care fotbalul din **Brazilia** îl cuprinde. Și, mergînd mai departe cu cercetarea fenomenului din această veritabilă patrie a balonului rotund, se arăta că marele secret îl reprezintă numeroasele și imensele locuri de joacă pentru copiii **Braziliei**, „maidanele" să le zicem pe nume — care constituie prima și marea școală a fotbalului.

De cîtva timp însă, comentariile asupra soartei acestei inimitabile școli, indispensabilă pentru furnizarea talentelor vieții organizate și metodice a stadionului, nu mai sînt chiar așa de optimste; chiar și în privința **Braziliei**. O dovadă, care nu mai are nevoie de susținere, o constituie o declarație a lui Pele, făcută cu cîteva zile în urmă, la o conferință de presă: **„Am fost acum cîtva timp la Tres Coracoes, orașul meu natal. Și, ca de obicei, m-am dus pe la vechile locuri de joacă. Trecuse aproape un an de cînd nu-mi mai vizitasem locurile natale. Ei bine, am plecat necăjit de această dată. Dintre maidanele copilăriei mele, cinci nu mai existau. Se ridică blocuri de locuințe și asta nu mă supără, se înțelege. Dar arhitecții uită că, tot așa de important ca însăși construirea de locuințe, este grija pentru sănătatea copiilor. Nu se lasă spații între clădiri, se distrug aceste locuri de joacă, de mișcare și de învățare a fotbalului..."**

Constatăm deci că, nu numai pentru **Europa** — unde subiectul atacat de „perla neagră" este de mult pe buzele antrenorilor, al profesorilor de educație fizică, al medicilor și părinților — ci și pentru continente și țări mai puțin aglomerate, el începe să devină actual. Sigur că **Brazilia**, cu **Copacabana**, încă ferită de proiectele urbanistice, mai are încă zone întinse ale abecedarului fotbalului; dar, mai ales pentru vechiul continent, situația devine tot mai acută și — în cadrul ei — fotbalul suferă un imens prejudiciu. Poate că o acțiune pe plan larg, reunind eforturile UNESCO, ale Comitetului Olimpic Internațional, F.I.F.A., etc. să reușească să tragă cu adevărat semnalul de alarmă asupra acestei probleme...

ef. i.

SCRISOARE DIN STATELE UNITE

FOTBALUL A CUCERIT UNIVERSITĂȚILE AMERICANE

• LA CAMPIONATUL STUDENȚESC PARTICIPĂ 1200 DE ECHIPE • UN TURNEU AL ECHIPEI SAN FRANCISCO

Fotbalul european sau soccerul, cum este numit el aici, a început să se bucure de o mare popularitate în universitățile americane deși are de luptat cu concurența baschetului, bassebalului și a rugbyului american, jocuri cu o puternică tradiție în rîndurile studențimii din noul continent.

Campionatul mondial din **Mexic**, prezența în S.U.A. a unor jucători străini, veniți la studii sau pentru specializare, au contribuit la popularizarea fotbalului în lumea universitară. Prin excelență amator, în contrast cu celelalte jocuri de echipă, fotbalul a cucerit repede studențimea americană ridicîndu-se și ca valoare tehnică la o clasă destul de înaintată, dacă ținem seama de tinerețea lui și de faptul că în Universități el are caracterul amator.

Campionatul universitar american întrunește 1200 de echipe repartizate în cele 20 de state unde este organizat. În cadrul fiecărui stat, echipele sînt împărțite pe centre universitare care își dispută supremația în două competiții: campionatul și „Cupa Universităților".

Campionatul universitar din 1970 a fost cîștigat de echipa studenților din **St. Louis** care a învins pe cei din California cu 1—0. Meciul a avut o desfășurare dramatică. Disputat în prezența a 60 000 de spectatori, cei din Sud au dominat tot timpul ratînd numeroase ocazii. Cu cîteva minute înainte de sfîrșitul partidei, o incursiune a celor de la St. Louis găsește apărarea californiană descoperită și se înscrie unicul punct al „partidei".

În luna iunie după încheierea cursurilor, echipa **Universității** din **San Francisco** va întreprinde un turneu în **Australia** și **Indonezia**. Turneul se va efectua în cadrul unei călătorii de studii organizat de Colegiul universitar, care oferă posibilitatea echipei de fotbal clasată pe locul patru în campionat să facă un util schimb de experiență în domeniul fotbalului cu alte echipe.

ȘTEFAN NEGOESCU
antrenorul echipei Universității din San Francisco

O FORMAȚIE DIN ROMÂNIA, CARE VINE LA NOI, ESTE UN EXCELENT PRILEJ DE A ÎNVĂȚA DIN EXPERIENȚA UNUI FOTBAL MAI AVANSAT

CONVORBIRE CU DL. GENERAL **M. MOKRI**, PREȘEDINTELE FEDERAȚIEI DIN IRAN, DESPRE ECHIPELE ȘI FOTBALUL DIN ROMÂNIA ȘI DESPRE LĂRGIREA CONTACTELOR CU FOTBALUL IRANIAN.

Turneul echipei **Steaua** în **Liban** și **Iran** a însemnat un bun prilej de a constata aprecierile măgulitoare de care se bucură în aceste țări jucătorii echipei respective, și fotbalul românesc în general, sentimentele de prietenie exprimate față de poporul și țara noastră. Au fost nenumărate ocaziile în care ne-am convins de acest lucru, începînd cu primii pași parcurși pe aeroporturile din **Beirut** și **Teheran**.

În capitala **Iranului**, de pildă, chiar a doua zi după sosire, întreaga delegație a fost invitată de **P. Khosrovani**, președintele Organizației de educație fizică din Iran. Cu această ocazie, atît gazda noastră cît și **Gh. Popescu**, conducătorul delegației sportive române, și-au exprimat — în scurtele lor alocuțiuni — satisfacția de a vedea lărgindu-se relațiile sportive între tineretul din cele două țări și dorința reciprocă de a adînci aceste legături în viitor.

De asemenea, aceleași sentimente de prietenie și aceeași dorință de strîngere a legăturilor sportive au fost prezente și în timpul unei întîlniri între conducerea federației iraniene de fotbal, în frunte cu președintele său, **generalul M. Mokri**, și delegația noastră, întîlnire la care au luat parte și reprezentanți ai **Ambasadei României** și **Agenției economice de la Teheran**.

Am folosit acest prilej pentru o scurtă convorbire cu **generalul M. Mokri**, un fost practicant al sportului cu balonul rotund și sub a cărei conducere (este de doi ani președintele federației), fotbalul iranian a cunoscut o mare dezvoltare și satisfacții pe plan internațional (comportare bună la jocurile Asiatice, cucerirea Cupei campionilor asiatici), care au stimulat eforturile pentru progrese și mai mari.

Generalul M. Mokri a răspuns cu amabilitate la următoarele întrebări:

1. Pentru Steaua, acest turneu a fost extrem de util ca pregătire în vederea campionatului și, în plus, un prilej de a reînnoi legăturile cu fotbalul iranian. Cum apreciați dvs. acest turneu prin prisma scopului pentru care l-ați contractat?

— În primul rînd, semnificativ în ce privește sentimentele de dragoste pe care poporul iranian le nutrește pentru poporul român. În al doilea rînd, educativ pentru că din jocuri spectatorii și-au dat seama că fotbaliștii oaspeți sînt buni. Ei și jucătorii noștri sînt foarte bucuroși că invităm echipe românești, deoarece pot învăța cît mai mult din fotbalul european. Și, după părerea mea, jucătorii iranieni au avut ce învăța din aceste meciuri. Echipa **Steaua** a dovedit rapiditate în pase, un bun control al balonului, șuturi puternice și periculoase, tehnică și tactică superioară. De aceea dorim că la „Cupa Prieteniei", de la începutul lunii iunie, să ia parte și o echipă românească. Eu personal țin neapărat la această participare.

2. Fără îndoială că dvs. ați văzut, în afară de Steaua, și alte echipe românești. Ce impresie v-au lăsat ele și ce părere v-ați făcut despre fotbalul românesc?

— Echipa **Steaua** este cea mai puternică dintre cele pe care le-am văzut. În general vorbind însă, toate echipele din **România** care ne-au vizitat au demonstrat viteză în joc, disciplină și tinerețe. Consider că echipele și fotbalul din **România** au în față un viitor foarte bun.

3. În ultimii ani, contactele dintre fotbaliștii din Iran și România au devenit mai dese. Cum vedeți dezvoltarea lor în viitor și sub ce forme?

— Schimburile, conform uzanțelor, prevăd o alternanță: o echipă românească în **Iran**, una iraniană în **România**. După mine, însă, e mai bine ca o echipă din **România** să vină la noi pentru că pot juca în compania ei mai multe formații iraniene. Și, în viitor, cînd vom putea, așa vom proceda. În afara „Cupei Prieteniei", ne gîndim să invităm o selecționată românească și la **„Turneul Cirus cel Mare"**, pe care-l vom organiza la sfîrșitul lunii iunie — și la care l-am invitat și pe **sir Stanley Rous**, președintele F.I.F.A. — în cadrul festivităților ce vor preceda aniversarea a **2500 de ani** de la înființarea statului nostru. La acest turneu am invitat reprezentative din **Brazilia, Anglia, Italia, R.F. a Germaniei, U.R.S.S., Turcia și Maroc**, ultima și selecționata vest-germană confirmînd participarea lor. În cazul cînd una din celelalte nu va veni, atunci vom invita o selecționată românească.

Aș dori, pe de altă parte, ca un antrenor român să vină la noi și să trimitem un antrenor iranian în **România**, precum și organizarea unor jocuri între echipe de tineret din țările noastre, ca mijloace de dezvoltare a legăturilor în domeniul fotbalului.

★

Aici s-a încheiat convorbirea cu președintele federației iraniene. În încheiere voi reproduce o frază elocventă rostită de **generalul M. Mokri**, la întîlnirea delegația echipei **Steaua**, după încheierea turneului acesteia: **„O echipă din România care vine la noi este un cadou pe care federația îl împarte mai multor formații pentru a învăța jucînd cu ea"**. Aceste cuvinte exprimă o parte din eforturile pe care le face federația pentru continua dezvoltare a fotbalului din Iran și de care mă voi ocupa cu alt prilej.

Petre GAȚU